

nes uariare non repetitis, nec perfectis ilico cyclis, sed unius tantummodo qua-
 licatis, ut de cataleptico scribentes docuimus. Deniq; cū ex uolantibus solis ad-
 hibemus, initium ex paruulis ordinamus: Tum autem ex agrestibus, ex teneri-
 bus, cum porcina ex membrorū summitatibus. Conuenit præterea locorū atq;
 aërum cōmutatio, & aliquando drimiphagia, uel simplex uomitus: tum etiā
 ex radicibus confectus, & localia alijs atq; alijs locis adhibēda, & magis media-
 nis partibus: Non enim sine plurima uexatione partiū, quibus digestio celebra-
 tur, inesse corporibus atrophia potest. Ipsi igitur, frequētius adhibēdus est dro-
 pax, & cucurbitā, uel paroptesis, aut sinapismus, & sympasmata acriora, quæ à
 nobis aspergines nuncupantur. Itē malagmata eiusdem quantitatis. Vtilis præ-
 terea littoraria nauigatio, atq; natatio maritima, uel naturalū aquarū: Tū post
 cibum animi laxatio, quam diachysin uocant, & articulorum complexio adhi-
 bitis ministris, qui mollibus hoc manibus efficiant. Themison uero secundo li-
 bro Tardarum passionū plurima recte ordinasse probatur. Aliqua uero caduca
 intētiōe dixisse intelligitur. Iubet etenim agros non æqualiter agrotantes duo-
 decim stadiorum spatium gressū conficere, æqualem modum cunctis definiēs.
 Item igneo in loco uel feruenti fricari iubet præfatigatos sudoribus agrotante s.
 Item sole torrenti, atq; ita per interualla leuiter defricari, & in calida, atque oleo
 calido eorū manus infundī, ex quibus periculum perfricationis necessariū seque-
 tur. Item post interdianum cibum deambulationē probat adhibendam, atq; fri-
 cationem & lauacrū. Tum post uespertinū cibum iungenda crura, atq; brachia,
 quod est dormituris anxiosum. Præterea post cœnam imperat uomitū prædato
 passo, aut uino dulci, uel succo ptisanæ. Tum frequentato uomitu oua duo dan-
 da forbilis cum panis uncijs duabus, ex quo incensa altiora, atq; exercitatis uo-
 mitu uisceribus facile corrumpuntur accepta. Hæc igitur recusantes, alia quæ re-
 cte ordinasse perspiciuntur amplectenda iudicamus.

περὶ τῆσθε.
 συμποσματα.
 Aspergines.
 διαχυσιν.
 Themison.

DE HYDROPE. CAP: VIII.

υδροπ.

Hydrops ab accidenti nomen sumpsit: siquidē aquosus humor
 hanc passionē necessariō comitetur: Nam Græci hydor aquā
 uocauerunt. Generatur autem ex accidentibus plurimis, atq; di-
 uersis causis, ut cachexia, febribus corpora tardantibus. Item
 duritia, uel faxea densitate iecoris, uel lienis, aut stomachi,
 uel peritonei membranæ aut matricis. Item spirationis diffi-
 cultate, qua n Græci dyspnoean uocant, uel uentositate stomachi, aut coli,
 aut uentris passione, quam Græci cœliacen diathesin uocant. Item longitempo-
 ris dysenteria, uel in fœminis menstrualis fluoris retentione. Item hæmorrhoi-
 darum ueterum repentina, atq; incondita curatione, facta abstinentiā, uel coad-
 ceruata bibentiu transuoratione, & magis si salsa fuerit aqua. Item medicaminū
 frequentata potione, & horum similibus. Græci igitur, uel altarum sectarū prin-
 cipes eius potestatem, uel differentiam nominibus uariandam crediderunt. Vo-
 cāt enim hanc passionē etiam hyderon uel parecchysin, origini locorū specialia
 nomina tribuētes: nam parecchysin appellant sensibilem, & manifestam liquo-
 ris superfusionē, quæ fiet inter peritonei membranā, & intestinā: Hyderon au-
 tem, dispersum siue infusum per uiarū raritatē, atq; carnis spiramenta liquorem.
 Itē dicūt hyderon ex renibus generari: Hydropē uero ex duritate iecoris. Quod
 quidem nos iuxta sectæ regulam reprobamus: Etenim infusio, siue superfusio
 liquoris est passioni cōmunis: & neq; antecedentes causæ passionis facere discre-
 tionem

λαχξία.
 περιτόνον.
 δύσπνοια.
 κοιλιακή
 διάθεσις.
 δύσεντερία.
 αιμορροΐδα.
 υδροπ.
 παρεχυσιν.

Accedens tumor, ita ut paululum caua permaneant loca. Alij quibus etiam alborū
 atq; crassorum humorū uomitus, uel per uentrē egestio: unde etiā nomen passio
 sumpsisse à græca deriuatione uidetur: Leucon enim albidum, phlegma humo-
 rem crassum uocauerunt; uel quod ægotantis color albidioris imaginem ferat.
 Alij uero tanquam ex superfluo humore generata passione, penetrans humor
 singula quæ spiramenta possederit; nos uero intercutem nominamus. Asciten
 deniq; sequitur uentris inflatio, uel extantia, & pro corporis motu liquoris con-
 lili sonitus, uel ad concussum palmæ resonus, tanquā semipleni utris, ex quo no-
 men sumpsit. Item pro schematis mutatione, uel digitorum impressione demer-
 sio, uel resurrectio liquoris, & conclusio superiorum partium, atq; tenuitas tan-
 quam extantæ cutis secundum ora uel colla, aut iugula, uel pectora. Iacentibus
 præterea ægotantibus diffusa, atq; elatior tumoris extantia fiet: Surgentiū uero
 uel stantium maior atq; extenta, & incremente passione corporis frigus atq; tor-
 por accedit: Aliquando etiam tussicula, & stercoreū uel urinx abstinentia, & per
 uentrem fluidior exitus, & apprehenso folliculo, atq; uirili ueretro extans infla-
 tio reduplicata, & aliarum partium surgens tensio, sicut in leucophlegmantia.
 Vocatur autē hic hydropismus, ut Diocles, etiam epatias, aut splenites à patien-
 tibus partibus nomen ducens, hoc est iecore uel liene. Item tympaniten sequi-
 tur rotunda atq; extans inflatio secundum gastera cum tensione plurima, & ad
 percussum palmæ resonus, uelut tympani, unde etiam nomen accepit. Item ru-
 ctationes, & aliquando intestinorum tormenta, quæ inclusæ uento per podicē
 digerantur, atq; grauedinis detrahant quicquam. Est autem passio communiter
 structuræ omnis hydropismus, sed complexa aliquando solutione ex alijs acce-
 dentibus, ut uentris fluore. Præterea est naturaliter tarda passio: siquidem nun-
 quam celeriter soluta uel emota corporibus uideatur. Item generaliter magna:
 siquidem & difficultatem, & indecentiam, & periculum inferat ægotanti. De-
 ni que semper difficilis curatione, nunc uehementer, nunc minime comproba-
 tur: Etenim magnitudine uehemens, & uarietate accidentium, & corruptione
 uirium magis incurabilis iudicatur. Parua uero magnitudine comprobatione
 supradicta, atq; paucis & simplicibus accidentibus, quæ Græci symptomata ap-
 pellant, & sine nimia uirium læsione minime curatione difficilis approbatur, &
 quæ secundum aliarum lectarū principes de effectis uel exitibus passionum scri-
 pta sunt, ut etiam secundum causas ex quibus efficiuntur, & patientes locos, &
 naturas, & ætates, & annalia tempora, ut hyemis, uel æstatis, & eorū medijs tem-
 poribus generationes passionis: alij difficiles curatione, alij faciles curatione, alij
 faciles hydropes approbantur. Quæ quidem omnia magnitudini passionis ad-
 scribenda sunt, ne infinitus modus differentiarū uideatur accidentiū numero ua-
 rians: Etenim secundum causas difficiles aiunt curatione hydropes, qui ex saxi-
 tate magis quam ex duritia fuerint facti, Item eos qui ex dyenteria, uel coli pas-
 sione, ab his qui ex coadertuato haustu bibendo uirium conceperunt. Item se-
 cundum locos difficiles inquiunt eos qui ex iecore, faciles uero eos qui ex liene.
 Itē secundum naturam uel sexum difficiliores inquiunt curatione semper femi-
 nas maribus. Itē secundū ætates faciliores inquiunt curatione pueros, uel puben-
 tes, difficiles uero ætatis mediæ, uel senes: non solū quod natura crescere uel au-
 geri, alia minui uel declinare uideantur, sed etiam quod alij prohibeantur, alij
 cogantur, alij neq; suadere, neq; cogi posse probentur. Item secundum anna-
 lia tempora, quæ Græci horas appellant, difficiles inquiunt curatione æstatis tem-
 pore laborantes: Siquidem multa siti afficiantur: Alij uero è contrario faciles

λευκὸν
φλίγμα

ἀσπίς υἱοῦ
significat.
πρόσχημα

ἐπατίαι
σπληνίτις

τῆς ὑἱοῦ
uenter.

ἡ

H 3 inquiunt

C inquitur curatione: siquidem exitum liquorum fieri prouocet feruor æstatis, & corporis præterea faciat siccitatē: Difficiles uero hyemis tempore, ob corporū densitatē uel frigus. Item uerno tempore: siquidē humidiora, atq; liquorum redundantia fiāt corpora. Autumnū uero prima, similia æstati, ultima hyemi dixerunt. Item secundum generationē, siue fabricationē passionis difficilē inquitur curatione leucophlegmantian, facilem uero asciten, & horum medium tympaniten. Dissenserūt præterea etiā de patientibus partibus, quæ principaliter afficiantur.

Erasistratus.

*Ἰν ἰσχυροῦ
ἄνωγον.*

In apertionibus enim faxeum semper inueniri confirmat: alij uero colum, sed cōsentire iecur: alij splenē, ac iecur, & colum: Alij etiā peritoneum: alij renes quoq; & matricem principaliter pati dixerunt. Et apparet omnia necessariō prætangī: quod quidem etiam si latuerit nullus timor curationis mutandæ medicantibus accedat: neque etiā ob localiū adiutoriorum ordinem quicquam obesse monstretur, cum hæc eadem oporteat ceromate sole feruefacto iactari, uel pellibus sole ignitis inuolui. Adhibenda etiā acopa feruentia, & sudationes ex naturalī materia prouocare: habet enim recorporandi uirtutem ex quacuncq; metallorum materia exhalatio naturalis. Item ex harena littoris sole ignita torrenda corpora. Hyemis uero tempore igne prætorrenda, atq; ita corpori admouēda, ut ex ipsa, excepto capite, cætera corporis omnia contegantur. Item sinapismus usq; ad cutis humorem adhibendus, qui maxime uehementem fortitudinem locis humore corruptis, atq; ut ita dixerim, habentibus admouet ac ministrat. Item locorum & aquarum mutatio adhibenda, & peregrinatio magis maritima: Est enim lacerantior, atq; corporis apertionibus efficax ob salinitatē maritimus aër. Conueniunt etiā uaporaciones spongiarum ex aqua maritima expressarum, uel aqua salsa decocta. In tympanicis uero specialia, ut pleriq; uolunt, iuxta communē uirtutem recorporatiuæ curationis, etiā decoctio centaureæ herbæ, & absinthij, & origani, & hyssopi, & marrubij adhibenda, & similis uirtutis epithema, ut est quod appellatur

Dianitrum.

D dianitrum, ex fico atq; nitro, & absinthio confectum. Tundendum igitur aridum ficum, sed quod sit pingue ac succidum. Item singulatim absinthiū & nitrum admiscendū duabus partibus fici, & quarta pars origani. Aliquando etiā rutæ admiscenda particula: Facit enim medicamen, quod appellamus diahyssopum. Itē uua passa cum cumino, uel farre, cum adipe ueteri, & uino. Hoc quidem plurimi magis intercutibus conuenire probauerunt. Item bubulo stercore ungendos cum aceto agrotantes dixerunt. Apponenda etiā malagmata, quæ fortificare, ac recorporatiua uirtute mutare ualeant corpora in meliorē habitudinem. Intercutes autem & ascitas hijs curandos probant, quæ siccare atq; exicare ualeant corpus, uel sudorem commouere. Sed erit cauendum, ne immodico usu medicaminum corporis superficies ulceretur. Est autem nostrum medicamen quod ex herba chamæleonte nigra conficitur. Item ex stercore caprino, quod appellatur diacapregias. Item diacentauram, & diaoriganū, quæ ab herbarum nominibus uocabula sumpserunt. Item icesion emplastrum, quod magis post humoris detractionem adhibendum probamus, quo partes roborētur.

Diacapregias

Diacentaurū

Diaoriganū

Emplastrum

icesion.

Item diateon emplastrum, & diadictamnium, & barbara, & diasycaminum. Oportet autem interpositis quinque diebus, uel eo pluribus detracto iam dudumposito medicamine perspicere profectum, ac rursus imponere omnibus locis ex anterioribus ac posterioribus corporis partibus: Singula enim medicamina erunt illinienda pellibus teneris, atque ita corpori addenda, superposita lana molli

A molli cum leuibus fascioliis colliganda, & pro uiribus corporis adhibenda gestatio, atq; ungenta congrua, & defricatio. Tympaniten uero recorporatiua curandum probamus curatione, & conijcienda etiam inflationis medela, quam Græci empneumatofin uocant. Adhibenda deniq; reflantia, ut est quod appellamus dialpermaton, uel polyarcion, aut diaartymaton, aut diasamsucum, aut diamelilotum: Hæc enim ualent etiam uentositatem tollere: Adhibenda præterea in hijs ea quæ superius ordinauimus. Tum profectu accedente regula cyclo- rum adhibenda natatio maritima, uel aquarum naturalium. Alij uero nõ absur- de etiam aquæ marinæ uaporationem probant adhibendam, quo sudores pro- uocantur: Inquiunt enim implendum solum aqua marina feruenti: Tunc qua- drangulam compaginem immittendam præligatam loris, in quam erit includen- dus ægrotans: sed præliganda compago pelle, ut aquæ prohibeant ingressum, quo exhalatione uaporis calefactus ægrotans in sudorem uenire cogatur. Sed erit aqua calefacienda innouatione frequenti ferri candentis immisione massa- rum. Oportet autem semper ægrum adhibito animi laxamento curari, quam Græci diachysin uocant. Quærenda denique animi desideria, quæ sine uexa- tione corporis præueniant uoluntatem, & amicorum conuiuia, quæ ciborum parcitate, animi tamen lasciuitate frequentent. Vtile etiam si longi fuerint dies pariter modum sumendi cibi: facilius enim accepta digeruntur duorum tempo- rum oblatione diuisa. Ac si iuxta ordinem datum leuigati indulgentia passionis rursum fuerint accessionibus typicis ægrotantes affecti, quo iterum impleri ui- deantur erit melius uti prius radicum uomitu: dehinc ante diem radicum usus, album ueratrum immittere, tunc sequenti die hoc detracto radices dare, uel cere hellebori decoctionem. Sed horum usum uel confectionem dexteram, atque adhibendi modum Responsionum libris de adiutorijs scribentes docui- mus: & nunc exinde hæc accipienda monemus. Hæc est mundior, atq; uera hydropum curatio: Etenim potui medicamina danda cauere decet: Alia enim uisceram commouent, alia intestina lacerado ulcerant, uel dysentericam faciunt passionem: Alia stomachum uertunt, & fastidium generant cibi, & sitim ex- tendunt. Quapropter si cogentibus rebus utendum uiderimus quibusdam aquiducis medicaminibus, quæ Græci hydragoga uocauerunt, ea dabimus hijs qui plurimo humore infusi aquoso corpore laborare uidentur. Habere et- iam conuenit curam, ne rursum corpora repleantur: ex quibus est euphorbiū nullo commixtum potu datum, uel ouis sorbilibus aspersum, duorum uel tri- um cochleariorum quantitate, uel decoctio radicum, aut squilli. Oportet autē squillæ libras duas omni purgamento absolutas, quod ad unam libram rediga- tur, concisas in uas fictile nouum prælitum mitti, tam adiectis uini sextarijs tri- bus, quibus ad tertias decoctis, ex ipso liquore erunt ad duo cochlearia ægrotan- ti danda: & proficiente curatione usq; ad uncia unius accedere modum. Sed hoc citpost gestationē adhibendum, uel post perunctionē corporis, & ante sumpti- onem cum plurimo interiecto tempore. Ex decoctione aut radicū duos uel tres cyathos dandos probamus. Sin uero etiam urinā quis uoluerit comouere, erunt omnia aromatica prohibenda, quæ non curiosa, sed magis simplicia esse uidean- tur, ut est decoctio seminis cucumerū, uel fœniculi, aut dauci, aut apij, anesi, pe- troselinī. Itē mentæ, asari, nardi, squinanti, zinziberis. Hæc singula uel cū uino, uel ex ipsis confecta erunt offerenda. Ac si ex hijs humor detrahi non potuerit, oportebit tanq; alienū paracentesin auferre. Sed nunc decet prius quàm ipsius

ἐμπνευματώσης

διαχυσίν

Libri Respon- sionum, siue Adiutoriorū Cælij.

ὕδραγογά- Aquiducamē- dicamina.

παραιώνησις

Aperitissime mentiuntur: nos enim quosdam uidimus euasisse: plurimi uero moriuntur: siquidem medentium tardantes consilia serius paracentesis adhibeatur, ut quibus alij adhuc tumentes peritonei membrana, & neque usu dextero operantes diuisuram faciendo mortis periculum incurrunt. Ex quibus est etiam Asclepiades, qui diuiso loco fistulam relinquendam putauit. Ex qua stirpis in modum impressa, uel per puncta peritonei membrana graues consensus, atque indignationes adferat: Quippe cum saepe etiam gelati sanguinis corpuscula irruentia uulnerum diuisuris, uel quaeque externa magnos tumores atque indignationes commouerint. Erasistrato uero causanti, quod post detractionem humoris ex iecoris duritia in passione ueacrant superiores partes, ac magis salutare, adductione quadam ponderis indignentur, erit respondendum, quia plurimi hydropes sine ulla iecoris duritie in passione uenire probantur: Etenim ex alijs causis fieri posse superius demonstrauius. Plerisque etiam quanquam iecur duruerit non necessario in hydropem uenire contingit, ac saepe adductione partium, uel indignatione superiorum uexari perspicimus, quo saepe tumor etiam perdiderit aegrotantes. Omitto quod iuxta eius sententiam oportebat supinis iacentibus aegrotis nullam quere lam partium attestari: Siquidem iecur nullo pondere superiora distendat, hoc est discrimen, quod Graeci diaphragma appellant. Asclepiades uero repentinam effusionem atque coadueruatam cum periculo fieri testatur: Siquidem uix, quas Graeci poros appellant, interiecta mora blando se tactu contigant, & propterea Illæsi maneant aegrotantes. Detractione autem facta liquorum, aspero se tactu contingant, atque coincidentes angustentur: ac simili ratione etiam spiritus uehementer irruens carni dolorum faciat, atque inflationem, & tormenta intestinorum. Est praeterea facile expugnabile Ptolemaei dictum, quod paracentesis humorem detrahens passionem non auferat: Etenim primo, neque ex alio quolibet adiutorio singulari haec passio solui posse perspicitur: quippe cum sit magna atque perseverans, dehinc quaedam adiutoriorum ob releuanda accidentia passionum, quae Graeci symptomata uocant, adhibenda probentur: quanquam non totum soluere morbum uideatur, ut phreneticis luce commotis oculorum praetectio. Item alia quaedam, quae quanquam nihil per se medeantur, alijs tamen adiutorijs praeparant corpus, uel patientem locum, quo facile adiutorij beneficium sumat. Ac tonsura uel rasura capitis fluore quolibet adfectis, quo detractis capillis illinienda medicamina constrictiua, uel epithemata, aut cucurbitae appositione nullis obstantibus medeatur: Quanquam sic detractio capillorum laxatiua: at uero paracentesis etiam per se plurimum medetur: Releuat enim detractionem plenitudinis tensionis, atque spirationis difficultatem, quam dyspnoeam uocant, & alijs adhibendis adiutorijs praeparat partes: Non enim potuerunt medicaminum illinimenta, uel appositio sincera uirtute ad uiscera, uel patientes partes peruenire, cum interiecto humore peritonei membrana plurimum a cutibus distet, transeant autem facile ad ea, ad quae destinata erant humoris interiecti ablatione permittit. Quapropter paracentesin adhibendam probamus, sed non hijs qui uiribus fuerint fatigati, aut adhuc in tumore peritonei membranae constituti: addentes etiam, uel praedicentes periculum: Plurimi enim quamquam alterius superesse uix potuerint, & sine ullo dolore mortem capere, paracentesis cura celerem mortem pertulerunt.